

Landes Udenrigspolitik have ogsaa indtil nu været af samme Mening. Det gælder, som bekendt, i udpræget Grad de Udenrigsministre, vi have haft her i Danmark efter Systemskiftet. Konseilspræsident og Udenrigsminister Deuntzer udtalte i 1902: „Det vil være et klart Brud fra Danmarks Side af dets Neutralitet, hvis det overfor en Neutralitetskrænkelse indskrænker sig til en blot Protest, og i Almindelighed ogsaa, hvis det nøjes med en rent formel Modstand, der alene gaar ud paa at konstatere, at det stedfindende betragtes som en Krænkelse af Landets Neutralitet, og at man vilde modsætte sig det med Magt, men paa Grund af den fremmede Stats militære Overlegenhed anser sig for ude af Stand dertil.“ Grev Raben har i Forsvarskommissionen udtalt en lignende Opfattelse, og den nuværende Udenrigsminister slutter sig ganske dertil.

Men hvad der betyder endnu langt mere end slige Udtalelser, er den Praksis, som i den sidste Menneskealder, og især i den seneste Del af denne Periode, er bleven øvet af alle europæiske neutrale Smaastater. Det er en historisk Kendsgerning, at Belgien og Svejts, som dog begge nyde europæisk Garanti for deres Neutralitet, under Krigen 1870—71 var i høj Grad truede med Neutralitetskrænkelser, og at de begge skyldte deres forholdsvis udviklede Krigsberedskab, at de undgik at blive dragne ind i Krigen. Den Lære have de siden begge lagt sig paa Sinde. Svejts, hvis naturlige Beskaffenhed dog i saa høj Grad værner det mod Angreb, har anset det for nødvendigt siden 1885 at anvende 15—16 Mill. Kr. til Befæstningsanlægene ved St. Gotthard og ved Rhönen, og alene i Aarene 1901—08 er dets ordinære Hærbudget steget fra 20½ til 27½ Mill. Kr. Det er ogsaa bekendt, hvor overordentlig stor personlig Værnebyrde Svejts paalægger sine Borgere, langt, langt større end i nogen af de andre Stater. Belgien har fra 1887 til det forrige Aarhundredes Slutning anvendt ca. 53 Mill. Kr. til Maas-Liniens Befæstning og har siden Aarhundredets Begyndelse anvendt over 50 Mill. Kr. til Forstærkning dels af Maas-Linien og dels af den tidligere anlagte, store Centralfæstning ved Antwerpen. Ogsaa de ordinære Hæru-

gifter ere stegne i de senere Aar. For Tiden staar Spørgsmaalet om en betydelig Udvidelse af Hæren paa Dagsordenen. I Holland er der i Aarene 1875—1906 anvendt 74 Mill. Kr. til Sikring af Terrainafsnittet omkring Amsterdam og til forskellige andre Befæstningsanlæg, ligesom Hærbudgettet fra 1903—1909 er steget fra knap 38 Mill. Kr. til godt 41 Mill. Kr., Flaadebudgettet er fra 1900—08 steget fra ca. 24 Mill. til ca. 27½ Mill. I Norge ere de ordinære Udgifter til Hær og Flaade fra 1895 til 1908 stegne fra ca. 11½ Mill. til 18½ Mill., og Norge har siden 1895 anvendt ca. 15 Mill. Kr. til forskellige Befæstningsanlæg og til Støttepunkter for et Forsvar af Landtilgangene til Christiania. Til ekstraordinære Foranstaltninger er der siden 1895 anvendt ca. 54 Mill. Kr. i dette ret fattige Land. Størst har Forsvarets Udvikling været i Sverige; alene i Aarene 1901—09 er Hærens ordinære Budget steget fra ca. 28 til 48½ Mill. Kr., og Flaadens Budget, som i Aarene 1896—1900 var gennemsnitlig 11,8 Mill. Kr., har gennemsnitlig i Aarene 1906—08 været paa det nærmeste 23 Mill. Kr. Desuden er der i Tiaaret 1898—1908 anvendt ca. 34½ Mill. Kr. til Befæstningsanlæg.

Jeg har nævnt alle disse Tal, fordi de med saa uimodsigelig Tydelighed vise os, hvordan Regeringerne og Folkerepræsentationerne i Mellems- og Nordeuropas Smaastater have opfattet de Forpligtelser, som Neutralitetens Hævvelse paalægger. I det ene eller andet af Landene have særlige Forhold gjort sig gældende, saaledes som f. Eks. paa den skandinaviske Halvø Rivningerne mellem Norge og Sverige. Men det, at Udgifterne overalt ere stegne saa betydeligt, og navnlig de alle Vegne genkommende store ekstraordinære Udgifter til Støttepunkter for Hær og Flaade vise klart, hvor truede de smaa Lande føle sig, og hvor nødvendigt de have anset det for at være, at deres Neutralitet støttes med Vaabenmagt. Om alle disse Lande gælder det jo dog, at enhver Tilbøjelighed til Indblanding i Stormagternes Kampe, enhver Tilbøjelighed til Krig i det hele taget maa anses for udelukket hos dem, og ingen af dem ønsker andet end at bevare sin Neutralitet og sin Selvstændighed.